



Predseda ŠÚ SR  
Ing. Peter Petko, MBA  
Štatistický úrad SR  
Lamačská cesta 3/C  
840 05 Bratislava 45

Vážený pán predseda ŠÚ SR,

Národná sieť miestnych akčných skupín Slovenska s vážnym znepokojením registruje masové prehodnotenie zaradenia miestnych akčných skupín a ich preradenie do verejnej správy - Miestna samospráva (13130) v rámci európskeho systému účtov ESA2010.

Na základe analýzy odôvodnení ŠÚ SR sme dospeli k záveru, že Štatistický úrad vykonal tieto preradenia neodborne na základe chybných domnienok, bez akéhokoľvek overenia si reálnych faktov. Svojim konaním vážne ohrozuje celú implementáciu prístupu LEADER/CLLD na Slovensku a vytvára reálne riziko závažných auditných zistení porušenia Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č.1303/2013 zo 17. decembra 2013 a následného nepreplatenia takmer 200 mil. EUR.

Vo svojom odôvodnení pracovníci ŠÚ uvádzajú, že:

„Štatistický úrad Slovenskej republiky **detailne preskúmal** spôsob fungovania miestnych akčných skupín (Tak ako ich definuje zákon č. 83/ 1990 Zb.)“

Toto nie je pravdivé tvrdenie, pracovníci ŠÚ SR nekontaktovali ani jeden zo zodpovedných riadiacich orgánov a ani jednu miestnu akčnú skupinu (ďalej len „MAS“) a rozhodli „od stola“, pričom ani jeden zo svojich argumentov nepodložili konkrétnou situáciou.

Pracovníci ŠÚ SR postavili argumentáciu svojho rozhodnutia na nasledovných troch predpokladoch:

- A./ Podiel jednotiek klasifikovaných v sektore verejnej správy na hlasovacích právach dosahuje podiel 49%, čo pri rozdrobení hlasov ostatných súkromných členov znamená efektívnu kontrolu z pohľadu ESA 2010, a zároveň;
- B./ Legislatíva významne upravuje činnosť a fungovanie MAS, a zároveň;
- C./ Aktivity MAS sú financované prevažne z verejných zdrojov (prostriedky SR ako aj prostriedky EÚ).

Nariadenie (EÚ) č. 549/2013 o európskom systéme národných a regionálnych účtov v Európskej únii (ďalej len „Nariadenie EÚ“) v časti 20.309 definuje, čo znamená „Kontrola verejného sektora“.



0917 240 086 - office



[www.sietmas.sk](http://www.sietmas.sk)  
[info@sietmas.sk](mailto:info@sietmas.sk)



IČO: 42231035  
DIČ: 202327121  
IBAN: SK7356000000002576832001



NS MAS SR  
M. R. Štefánika 560/4  
907 01 Myjava



#### A./ Kontrola verejného sektora nad MAS

V tomto prípade má ŠÚ SR zrejme na mysli bod 2.39 a) Nariadenia EÚ, t. j.: právomoc vymenovania vedúcich zamestnancov (v zmysle následného upresnenia v bodech 20.309 a) – d) Nariadenia EÚ).

Pracovníci ŠÚ SR argumentujú že:

- „*Podľa legislatívy, podiel jednotiek patriacich do sektora verejnej správy na rozhodovacích právomociach nemôže presiahnuť 49% (51% hlasovacích práv patriť ostatným členom miestnych akčných skupín). Sektor verejnej správy je však vždy prítomný. Podľa metodiky ESA 2010 sa jeho vplyv posudzuje kumulované (kapitola 1.2.3.1 MGDD , paragraf 28, bod 3).“*

Uvedený bod 3 §28 kapitola 1.2.3.1 MGDD na ktorý sa ŠÚ SR odvoláva hovorí, že:

- **verejný sektor musí mať viac ako 50% hlasovacích práv.** Vo výnimcoch by však mohol byť relevantný pragmatický prístup, napríklad **posúdenie pozorovanej volebnej účasti**, čo môže ukázať, že verejný sektor má v skutočnosti **kontrolu opakovanej väčšinou** skutočne odovzdaných hlasov, keďže veľmi veľký počet súkromných akcionárov (v našom prípade zástupcov súkromného sektora) nemusí hlasovať alebo nehlasovať jednotným spôsobom. V takýchto prípadoch, **ktoré by sa mali v každom prípade analyzovať od prípadu k prípadu**, by sa jednotka stále mohla považovať za súčasť verejného sektora.

ŠÚ SR nijakým spôsobom neprekázal (ani neskúmal) pozorovanú volebnú účasť ani opakovanej väčšinu odovzdaných hlasov verejného sektora.

Zloženie členskej základne každej MAS je silne individuálne v niektorých prípadoch verejný sektor nemá ani 10% hlasov členskej základne, čiže ak by chcel ŠÚ SR využiť túto argumentáciu, tak **je povinný posúdiť každú MAS individuálne**.

Nariadenie EÚ jednoznačne v nasledujúcej časti 20.310 hovorí to, čo aj MGDD:

- „**Každý prípad klasifikácie sa musí posúdiť jednotivo, a niektoré tieto ukazovatele sa nemusia vzťahovať na individuálny prípad.**“

V prípade MAS zástupcovia verejnej správy nemajú ani jednu z uvedených právomocí, pretože:

1. Verejný sektor nemôže mať viac ako 49% hlasovacích práv, čo je upravené Nariadením (EÚ) č.1303/2013, podmienkami programu LEADER/CLLD, ako aj stanovami jednotlivých MAS. Zároveň internými smernicami majú MAS väčšinou upravený spôsob hlasovania a výšku hlasov.
2. Podiel verejnej správy (miestnej samosprávy) v členskej základni je v priemere na úrovni 25-30%.
3. Zastúpenie verejnej správy v MAS je formou viacerých miestnych samospráv ktoré sú samostatne riadenými právnymi subjektami a je zavádzajúce sa domnievať, že miestne samosprávy pri hlasovaniach postupujú koordinované a jednotne, rovnako ako



súkromný sektor. Zástupcovia miestnych samospráv sú viazaní nezávislými rozhodnutiami obecných samospráv.

4. Pravdepodobnosť, že by verejný sektor prehlasoval zástupcov ostatných sektorov je iba na abstraktne teoretickej úrovni a vysoko nepravdepodobná.
5. Členovia MAS sú zaraďovaní do troch sektorov: verejný, súkromný-občiansky a súkromný-podnikateľský. Z tohto členenia následne vyplýva, že MAS sú omnoho viac pod kontrolou súkromného sektora, ako pod kontrolou verejného sektora, nakoľko súkromný sektor (občiansky a podnikateľský) spoločne vždy prevažuje a to výrazne nad verejným sektorm.
6. Najzávažnejší argument zo skutočne reálneho fungovania MAS je, že MAS sú partnerstvá vytvárané zdola nahor, vedené spoločnými záujmami a cieľmi a v celej našej praxi sme sa nestretli s tým, že by jednotlivé sektory pri rozhodovaní zastávali opozičné postoje a takýmto spôsobom aj hlasovali. Miestna samospráva je iba jedným z partnerov a nijakým spôsobom si nevyhradzuje ani im to zakladajúce listiny neumožňujú, aby kontrolovali túto inštitúciu.

Európska komisia vo svojich písomných pripomienkach uvádza, že orgán kontroly (verejná správa) vykonáva podstatnú kontrolu nad inštitucionálnou jednotkou, **pokial stanovuje podmienky, za ktorých je táto jednotka povinná konáť bez toho, aby táto jednotka sama osebe mala možnosť ich podstatným spôsobom zmeniť**.

Rozhodnutia MAS nijakým spôsobom nepodliehajú rozhodnutiam obecných/mestských zastupiteľstiev, obecné a mestské zastupiteľstvá, nevykonávajú žiadnu rozhodovaciu, ani kontrolnú kompetenciu nad MAS.

### B./ Činnosť MAS je upravovaná legislatívou

V tomto prípade má ŠÚ SR na mysli bod 2.39 b) Nariadenia EÚ, t.j.: ustanovenia zakladajúcich listín (zrejme v zmysle upresnenia v bode 20.309 i) Nariadenia EÚ).

Pracovníci ŠÚ SR argumentujú že:

- „Činnosti „MAS“ sú limitované legislatívnymi požiadavkami noriem EÚ. Legislatívne obmedzenia činnosti majú podľa paragrafu 2.39 b) ESA 2010 vplyv na hodnotenie kontroly subjektov, ktorých sa týkajú.“

Toto stanovisko ŠÚ SR, nie je ničím podložené, jedná sa iba o jeho jednostranný názor.

1. ŠÚ SR iba veľmi vágnym spôsobom sa odvoláva na toto ustanovenie bez konkrétnej argumentácie a citácie stanov, podľa ktorých ustanovení zakladajúcich listín MAS dospel k takému rozhodnutiu

Stanovy MAS naopak preukazujú samostatnosť, nezávislosť občianskych združení v súlade s platným zákonom o občianskych združeniach. Rovnako stanovy jasne



0917 240 086 - office



[www.sietmas.sk](http://www.sietmas.sk)  
[info@sietmas.sk](mailto:info@sietmas.sk)



IČO: 42231035  
DIČ: 202327121  
IBAN: SK7356000000002576832001



NS MAS SR  
M. R. Štefánika 560/4  
907 01 Myjava

deklarujú, že žiadnen z 3-och sektorov nesmie mať väčšinové rozhodovacie kompetencie. MAS funguje na princípe partnerstva a siedmich princípoch LEADER

2. Činnosti MAS nie sú nijakým spôsobom limitované požiadavkami noriem EÚ. Každá MAS, ako slobodné občianske združenie si svoju činnosť nastavuje a schvaľuje sama. Neexistuje žiadna legislatívna úprava, ktorá by regulovala činnosť MAS ako inštitucionálnych jednotiek.

Nezávislosť MAS od verejnej správy nie je obmedzená nijakou vnútrostátnou ani európskou právnou úpravou, verejná správa nemá žiadne regulačné alebo zmluvné kompetencie zasahujúce do riadenia MAS.

3. Pokial' má MAS záujem získať podporu z grantov EÚ, tak iba v tom prípade musí splňať určité legislatívne podmienky ako každý žiadateľ zo zdrojov Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF). Nejedná sa o legislatívnu povinnosť, danosť, alebo nárok. Je na rozhodnutí MAS, či sa bude uchádzať o dané zdroje, alebo nie. Okrem MAS, ktoré získali podporu na Slovensku existuje množstvo ďalších obdobných organizácií, ktoré splňajú všetky tieto podmienky, ale nemajú podporu z EŠIF.
4. Naopak nariadenia k programu CLLD hovoria o tom, že **MAS sú inštitúcie zriaďované zdola nahor** na základe vyváženého partnerského princípu. Čiže v žiadnom prípade nie sú zriaďované verejným sektorem (miestnou samosprávou), ako sa uvádzajú v aktuálnych usmerneniach Finančnej správy.

#### C./ MAS sú financované z verejných zdrojov

V tomto prípade má ŠÚ SR na mysli bod 2.39 d) Nariadenia EÚ, t.j.: miera financovania. Pracovníci ŠÚ SR argumentujú že:

- „*Pri posudzovaní sektorovej klasifikácie neziskových subjektov sa podľa paragrafu 2.39 d) a paragrafu 20.309 i) metodiky ESA 2010 taktiež hodnotia zdroje financovania činnosti subjektov.*“

Uvádzame celé znenie bodu 20.309 i) Nariadenia EÚ

Kontrola môže vyplývať aj zo štatutárnych právomocí alebo práv uvedených v stanovách jednotky, napríklad na obmedzenie činností, cieľov a operatívnych aspektov, na schválenie rozpočtov alebo na zabránenie tomu, aby jednotka zmenila svoje stanovy, aby sa zrušila, aby schválila dividendy alebo ukončila svoj vzťah s verejným sektorem. **Jednotka, ktorú úplne alebo takmer úplne financuje verejný sektor, sa považuje za kontrolovanú, ak sú kontroly tohto toku financovania dostatočne reštriktívne na to, aby diktovali všeobecnú politiku v uvedenej oblasti.**

Toto stanovisko ŠÚ opäťovne nie je nijak podložené. Netušíme na základe akých informácií dospel ŠÚ SR k tejto argumentácii.



0917 240 086 - office



[www.sietmas.sk](http://www.sietmas.sk)  
[info@sietmas.sk](mailto:info@sietmas.sk)



IČO: 42231035  
DIČ: 202327121  
IBAN: SK7356000000002576832001



NS MAS SR  
M. R. Štefánika 560/4  
907 01 Myjava



1. Podľa platných legislatívnych noriem sa financovanie z grantových zdrojov nepovažuje za financovanie subjektu z verejných zdrojov a nezakladá podmienky na kontrolu subjektu verejným sektorm (napríklad stanovisko ÚVO). V prípade grantov sa totiž nejedná o systémové financovanie napríklad na základe zákona, ale ide o jednorazové financovanie.
2. MAS nie sú finančované žiadnymi povinnými platbami. Ako členstvo v MAS, tak aj platenie príspevkov do MAS je na dobrovoľnom rozhodnutí každého člena. Výška členského príspevku sa obvykle schvaľuje každoročne a podiel financovania zo strany miestnych samospráv je individuálny v každej MAS.
3. Členské príspevky nijakým spôsobom nemôžu a nesmú mať dopad na všeobecnú politiku inštitúcie.
4. Podiel členských príspevkov zo strany miestnych samospráv obvykle nie je rozhodujúca vo vzťahu k ostatným zdrojom s ktorými disponuje MAS. Okrem iného v bode 2.129 Nariadenia EÚ sa uvádzá, že jedným z hlavných zdrojov financovania (NZISD - S.15) sú aj **platby od verejnej správy**.

### Záverom

Základným kritériom pre zaradenie do verejného/súkromného sektora je - kto kontroluje daný subjekt (2.32 Nariadenia EÚ), pričom Kontrola je definovaná ako schopnosť určovať všeobecnú politiku alebo program inštitucionálnej jednotky.

**Nezhodujeme sa so ŠÚ SR v otázke, či je MAS dostatočne nezávislá inštitúcia na to, aby mohol byť zaradená do sektora NZISD alebo má byť preklasifikovaný do sektora jednotky, ktorá ho údajne kontroluje, v danom prípade miestne samosprávy, teda do sektora verejnej správy.**

ESA 2010 má postupne nahradiť všetky ostatné systémy ako referenčný rámec spoločných štandardov, vymedzení pojmov, klasifikácií a účtovných pravidiel na zostavovanie účtov členských štátov pre potreby Únie, aby bolo možné získať výsledky, ktoré sú porovnatelné medzi členskými štátmi. V záujme porovnatelnosti by mali byť takéto účty založené na jednom súbore zásad, ktoré neumožňujú rozdielny výklad. Napríklad v ČR, kde je obdobný legislatívny rámec a MAS fungujú na rovnakom princípe občianskych združení sú MAS zaradené do sektora 15002 NZISD.

Podľa nášho názoru ŠÚ SR konal svojvoľne, neoprávnene, bez dostatočného overenia a v rozpore s Nariadením (EÚ) č. 549/2013 o európskom systéme národných a regionálnych účtov v Európskej únii (ďalej len „Nariadenie EÚ“), keď hromadne preradil všetky miestne akčné skupiny do sektora S.13 verejná správa – 13130 – miestna samospráva.

ŠÚ SR preradením MAS do verejnej správy priamo tvrdí a argumentuje, že MAS sú pod kontrolou verejnej správy (miestnej samosprávy), čo je v priamom rozpore s podmienkami





CLLD - verejná správa nesmie mať rozhodujúce právo v MAS. Predpokladáme, že k pochybeniu pracovníkov ŠÚ SR došlo premostením si mikroregiónov a MAS ako rovnakých subjektov.

Z daného rozhodnutia ŠÚ SR zároveň nie je jasné, aký je vlastne vzťah medzi MAS a mestnou samosprávou, s čím má aktuálne vážny metodický problém Finančné riaditeľstvo SR, ktoré nedokáže zaradiť MAS inak ako organizáciu zriadenú obcou/mestom, čo je zjavne logický nezmysel.

Nie je celkom zrejmé, aké všetky dopady bude mať preradenie MAS do verejného sektora vo vzťahu k ďalšej platnej legislatíve, napríklad:

- Zákon o verejnej službe (musia sa MAS riadiť týmto zákonom?)
- Zákon o verejnom obstarávaní (stávajú sa MAS verejným obstarávateľom?)
- Zákon o štátном rozpočte (je financovanie MAS a ich rozpočet napojený na štátny rozpočet?)
- Zákon o účtovníctve (musia MAS prejsť do systému účtovníctva verejnej správy?)
- Živnostenský zákon (môžu mať MAS zriadenú živnosť?)
- Zákon o daní z príjmov (musia MAS podávať daňové priznanie?)

Podľa nášho názoru takéto preradenie zrealizované ŠÚ SR ukladá na MAS všetky ďalšie legislatívne povinnosti viazané na verejný sektor, čo by reálne a veľmi rýchlo celkom zlikvidovalo mestne akčné skupiny a celý program CLLD/LEADER na Slovensku.

Žiadame týmto ŠÚ SR, aby prehodnotil svoje rozhodnutie a vrátil mestne akčné skupiny do európskcho systému účtov 15 Neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam

S pozdravom

PhDr. Štefan Škultéty  
predseda NS MAS SR

V Myjave, dňa 7. marca 2023

Na vedomie:

- Ministerstvo financií SR
- Finančné riaditeľstvo SR
- Ministerstvo pôdohospodárstva RO PRV



0917 240 086 - office



[www.sietmas.sk](http://www.sietmas.sk)  
[info@sietmas.sk](mailto:info@sietmas.sk)



IČO: 42231035  
DIČ: 202327121  
IBAN: SK7356000000002576832001



NS MAS SR  
M. R. Štefánika 560/4  
907 01 Myjava